

dosarul nr. 2ra-930/2020

prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central (S.Aramă)

instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (Gr. Colev, Șt. Starciuc, A. Curdov)

ÎNCHEIERE

08 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Bulățul Feodosia și de reprezentantul ei avocatul Coptu Sergiu, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bulățul (Oboroceanu) Feodosia împotriva Consiliului raional Cimișlia, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor cu privire la încasarea contravalorii bunurilor confiscate ilegal și naționalizate în timpul represiunilor politice, împotriva deciziei din 23 decembrie 2019 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost admis apelul declarat de Consiliul raional Cimișlia, a fost casată hotărârea din 05 august 2019 a Judecătoriei Cimișlia cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii,

c o n s t a ț ă

La 14 iunie 2013 Bulățul (Oboroceanu) Feodosia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului raional Cimișlia, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor cu privire la încasarea contravalorii bunurilor confiscate ilegal și naționalizate în timpul represiunilor politice din anul 1941 a familiei Oboroceanu.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 06 iulie 1949, familia Oboroceanu, compusă din tata – Oboroceanu Fedot Trofim, a.n. 1900, mama Oboroceanu Eudochia Ivanovna, a.n. 1900, fratele – Oboroceanu Nicanor Fedot, a.n. 1928, sora – Oboroceanu Varvara Fedot, a.n. 1932 și Oboroceanu (Bulățul) Feodosia Fedot, a.n. 1933, au fost ridicăți și deportați de către regimul sovietic de ocupație, din s. Selemet r. Cimișlia, peste hotarele Republicii Moldova în regiunea Onohoiskii Lesocombinat (Siberia), Federația Rusă până în luna august 1957.

A indicat că după destrămarea URSS, familia sa a fost reabilitată, dar aceasta a fost doar o formalitate, în realitate toate bunurile ce le dețineau părinții nu au fost restituite. Recuperarea valorii bunurilor confiscate, naționalizate sau scoase în orice alt mod din posesia familiei Oboroceanu de către Consiliul raional Cimișlia n-a fost efectuată.

A menționat că la data de 14 august 2012 s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Consiliul raional Cimișlia, privind obligarea Consiliului raional Cimișlia să evalueze suma care urmează a fi achitată ca contravaloare pentru bunurile de care familia Oboroceanu a fost deposedată în timpul represiunilor politice din anul 1949.

Prin hotărârea din 27 noiembrie 2012 a Judecătorei Cimișlia s-a dispus a obliga Comisia Specială a Consiliului raional Cimișlia să examineze cererea susmenționată.

La data de 16 ianuarie 2013 a primit răspunsul nr.28-02/1-19 a Consiliului raional Cimișlia, prin care a fost respinsă cererea privind recompensarea averii confiscate, naționalizate sau scoase în orice alt mod din posesie, precum și evaluarea sumei care urmează a fi achitată ca contravaloare pentru bunurile deposedate a familiei Oboroceanu în timpul represiunilor politice din anul 1949, motivând faptul că Oboroceanu Fedot a beneficiat atât în anul 1990 cât și în anul 1997 de compensare a acestor bunuri.

A invocat reclamanta că nu este de acord cu răspunsul menționat supra, deoarece Consiliul raional Cimișlia nu a prezentat nici o dovadă care ar demonstra faptul că familia Oboroceanu a beneficiat de o careva compensare a valorii confiscate, naționalizate sau scoase în orice alt mod din posesie în timpul represiunilor politice din anul 1949. Consideră că Consiliul raional Cimișlia vădit a refuzat cererea sa, motivând refuzul în baza unor acte care de fapt nici nu există.

A solicitat reclamanta obligarea Consiliului raional Cimișlia să evalueze suma care urmează a fi achitată ca contravaloare a bunurilor de care familia Oboroceanu a fost deposedată ilegal în anul 1949 și să achite în beneficiul lui Bulățel Feodosia valoarea acesteia.

În cadrul cercetării judecătorești, Bulățel (Oboroceanu) Feodosia a concretizat pretențiile, solicitând încasarea de la de la Consiliul raional Cimișlia, prin intermediul bugetului de stat în folosul lui Bulățel (Oboroceanu) Feodosia suma totală de 427 962 de lei, drept contravaloare a bunurilor confiscate ilegal și naționalizate în timpul represiunilor politice din anul 1949 ce aparțineau familiei Oboroceanu și cheltuielilor de judecare a cauzei.

Prin hotărârea din 05 august 2019 a Judecătorei Cimișlia acțiunea a fost admisă în parte; s-a încasat de la Consiliul raional Cimișlia, prin intermediul bugetului de stat, în folosul lui Bulățel (Oboroceanu) Feodosia suma totală de 427 962 de lei cu titlu de contravaloare a bunurilor confiscate ilegal și naționalizate în timpul represiunilor politice din anul 1949 ce aparțineau familiei Oboroceanu. Pretențiile cu privire la încasarea cheltuielilor de judecare a cauzei au fost respinse.

La data de 23 august 2019 președintele raionului Cimișlia, Iovu Bivol, a înaintat cerere de apel nemotivat, iar la data de 11 noiembrie 2019 avocatul Casap Anatolie, în interesele Consiliului raional Cimișlia a depus apel suplimentar, în care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 04 decembrie 2019 Ministerul Finanțelor a depus cerere de alăturare la cererea de apel depusă de Consiliul raional Cimișlia.

Prin decizia din 23 decembrie 2019 a Curții de Apel Comrat a fost admis apelul declarat de Consiliul raional Cimișlia, a fost casată hotărârea din 05 august 2019 a Judecătorei Cimișlia cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Instanța de apel a motivat că cererea înaintată de Bulățel Feodosia nu cade sub incidența Legii nr. 1225 din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, explicând că sub incidența prezentei legi nu cad persoanele

supuse represiunilor politice și ulterior reabilitate care au fost despăgubite până la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Or, Bulățul (Oboroceanu) Feodosia ca moștenitor legal, a beneficiat de compensația acordată familiei Oboroceanu și nu poate pretinde repetat această compensație.

La 16 martie 2020 Bulățul Feodosia și reprezentantul acesteia avocatul Coptu Sergiu au depus cerere de recurs împotriva deciziei din 23 decembrie 2019 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. A menționat că Consiliul raional Cimișlia nu a recuperat familiei deportate a Feodosiei Bulățul valoarea bunurilor materiale confiscate și naționalizate. Nu a fost prezentată nicio dovadă care ar demonstra că familia părinților reclamantei a beneficiat de o careva compensație a valorii bunurilor confiscate naționalizate sau scoase în orice alt mod din posesie în timpul represiunilor politice din anul 1949.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că Curtea de Apel Comrat a expediat în adresa recurentei și reprezentantului ei copia deciziei integrale, prin avizele de recepție se confirmă recepționarea ei la data 27 ianuarie 2020. Prin urmare, recursul declarat la 16 martie 2020 este în termen.

Prin referință Consiliul raional Cimișlia a solicitat de a considera recursul ca inadmisibil.

Ministerul Finanțelor, deși a recepționat copia recursului, nu a depus referință.

Examinând temeiurile recursului declarat de Bulățul Feodosia și de reprezentantul avocatul Coptu Sergiu, în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Bulățul Feodosia și de reprezentantul ei avocatul Coptu Sergiu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Bulățul Feodosia și de reprezentantul ei avocatul Coptu Sergiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Bulăţel Feodosia şi de reprezentantul ei avocatul Coptu Sergiu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Preşedintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru